

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

СТРАТЕГІЇ

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

08 червня 2023 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2023

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРЕДМЕТУ "МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ" В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	113
О.Б. Приходько, Т.І. Ємець, А.П. Попович, О.Г. Алієва, Г.Ю. Малєєва, К.В. Гавриленко, О.О.Шеметенко	
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ – ІНТЕРНІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ.....	113
Є.С. Пругло, Н.А. Іванькова	
ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ-ПЕДІАТРІВ ДО СКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ТЕСТОВОГО ІСПИТУ «КРОК-2» В РЕАЛІЯХ ВОЄННОГО ЧАСУ	114
Ю.Г. Резніченко, О.М. Гиря, А.В. Каменщик, О.М. Лебединець	
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОДАТКУ SHARE POINT ДЛЯ СТВОРЕННЯ САЙТІВ РІЗНИХ ТИПІВ..	116
О.А. Рижов, Ю.М. Пишнограєв	
ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОДОПОВІДЕЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТА ДО ВІДПОВІДІ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ	119
О.А. Рижов, Н.І.Строїтелева	
ЗМІНА ПАРАДІГМИ НАВЧАННЯ НА ПОЧАТКУ ЕПОХИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	121
О.А. Рижов, Н.А. Іванькова	
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	124
О.В. Рябокони, О.О. Фурик, К.В. Калашник, Т.Є. Оніщенко	
ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ СЦЕНАРІЇВ ВІРТУАЛЬНОГО ПАЦІЄНТА У ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	126
О.В. Рябокони, О.О. Фурик, К.В. Калашник	
ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ	128
О.В. Рябокони, Т.Є. Оніщенко, О.О. Фурик, Г.В. Веницька	
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА КАФЕДРИ ХІРУРГІЯ 2 ННПО	130
Д.Ю. Рязанов	
ДОСВІД ТА МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВИПУСКНИХ КУРСІВ НА КАФЕДРІ ЗАГАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ, МЕДИЧНОЇ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ.....	132
А.І. Севальнев, Ю.Д. Сушко, О.В. Кірсанова	
ТЕЛЕМЕДИЦИНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЯК ОДИН З ВАРІАНТІВ ПОКРАЩЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-КУРСАНТІВ КУРСУ «ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА» ПРИ КАФЕДРІ «ОНКОЛОГІЯ, ОНКОХІРУРГІЯ ТА ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА»	135
О.С. Семенцов, С.Ю. Наконечний, В.В. Якименко, М.В. Рудик	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЗДМФУ: ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ДОСВІД І СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	136
Н.В. Спиця	
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я» НА 6-Х КУРСАХ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ І МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	138
В.В. Таранов	
ПИТАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	139
Н.О. Ткаченко, В.О. Демченко, О.В. Литвиненко, В.О. Демченко, Н.М. Червоненко, Т.П. Зарічна, Т.В. Маганова	

різних навчальних предметів комплексно, в єдиній теоретичній площині, забезпечуючи формування необхідних навичок. Так, надання фармацевтичної опіки потребує певного рівня психологічних знань.

Основна частина. В умовах воєнного стану потрібні підготовлені фармацевти, які можуть надавати як медичну, так і психологічну підтримку населенню в ході військових операцій. Так, за умови належної підготовки у сфері фармацевтичної допомоги фармацевти-інтерни можуть виконувати такі важливі функції, як підготовка та постачання ліків, підтримання запасів ліків, контроль якості ліків та консультивання пацієнтів і медичного персоналу. Фармацевти можуть зробити значний внесок у підвищення безпеки та ефективності фармацевтичної допомоги. Якість фармацевтичної допомоги в умовах воєнного стану значною мірою залежить від рівня знань з психології та комунікативних вмінь, а саме: вміння фармацевта тримати емоції під контролем, долати стрес, проявляти витримку та виконувати роль емоційного лідера. Якщо до нещодавно комунікативні вміння охоплювали здатність вести бесіду, спілкуватись з відвідувачами аптечних закладів, то в умовах воєнного стану навчання фармацевтичної допомозі вимагає від здобувачів післядипломної освіти бути готовими швидко реагувати на надзвичайні ситуації, справлятися зі стресом, ефективно спілкуватись та приймати важливі рішення. Вони також повинні добре знати фармацевтичні стандарти, протоколи та процедури, вміти працювати в команді та співпрацювати з іншими медичними працівниками. Необхідною умовою для цього є належна психологічна підготовка, основою якої є вивчення предмету «Соціально-комунікативна взаємодія у фармацевтичній діяльності». Зміст навчального предмету в умовах збройного конфлікту набуває необхідності розширення темами, які стосуються надання психологічної допомоги населенню. На наш погляд, обов'язковими для вивчення є поняття, які пов'язані зі специфічними медичними потребами населення в ході бойових дій, а саме: посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), біль і дискомфорт, страх, паніка, відчай, гостра стресова реакція, спричинені військовими пораненнями [1]. Фармацевти мають не лише надавати необхідні ліки та проконсультивати пацієнтів щодо їх правильного використання та догляду за здоров'ям, а й забезпечувати психологічну допомогу.

Висновки. Отже, фармацевти - інтерни, підготовлені до викликів, з якими вони можуть зіткнутися під час роботи у військовому середовищі, допомагають забезпечити отримання пацієнтами якісної та безпечної фармацевтичної та психологічної допомоги. Зміст освіти та підготовка в інтернатурі мають відповідати вимогам цієї особливої ситуації та допомогти майбутнім фармацевтам максимізувати свою цінність у військовому контексті.

Література

1. Титаренко Т. М. Особистість перед викликами війни: психологічні наслідки травматизації / Т. М. Титаренко // Проблеми політичної психології : зб. наук. праць / Асоц. політ. психологів України, Ін-т соц. та політ. психології НАПН України ; [ред. колегія: Л. А. Найдьонова, Л. Г. Чорна, І. Г. Батраченко та ін.]. – К. : Міленіум, 2017. – Вип. 5 (19). – 348 с. – С. 3–10.

ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ-ПЕДІАТРІВ ДО СКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ТЕСТОВОГО ІСПИТУ «КРОК-2» В РЕАЛІЯХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Ю.Г. Резніченко, д. мед. н., професор кафедри госпітальної педіатрії, О.М. Гиря, к. мед. н., доцент, А.В. Каменщик, д. мед. н., доцент, О.М. Лебединець, к. мед. н., асистент

Ключові слова: вища медична освіта, воєнний стан, підготовка студентів, інтегрований тестовий іспит «КРОК-2».

Вступ. Вимогою сучасної медицини є оволодіння на високому рівні професійними компетентностями майбутніми лікарями-педіатрами. Останні роки перед початком повномасштабної війни в Україні (пандемія Covid-19) переважно вимагали переходу на онлайн-навчання, що було значним викликом для закладів вищої медичної освіти. Цей період характеризується тенденцією зниження мотивації до навчання деяких студентів та виникненням проблеми у них з формуванням клінічного мислення [1, 2].

На фоні зниження престижності професії лікаря в Україні спостерігається недостатня мотивація випускників закладів вищої освіти до роботи за фахом, загрозливі масштаби зовнішньої (пошук роботи за кордоном) і внутрішньої (робота не за фахом) міграції лікарів [3]. Ці проблеми ще більше загострилися під час повномасштабної війни в Україні, що потребує нових підходів до підготовки майбутніх фахівців.

Основна частина. Військова агресія російської федерації проти України, розпочата 24 лютого 2022 року, поставила нові виклики освіті в цілому та вищій медичній освіті у тому числі. На першому місці це загроза життю та здоров'ю учасників освітнього процесу, обмеження доступу до базових потреб людини, а також вимушене переміщення студентів та викладачів з небезпечних регіонів в інші регіони України та за кордон [4]. Щоденні загрози ракетних атак вимагають перебування у сховищах, де є обмеженим доступ до зв'язку, інтернету, що, найчастіше потребує переривання занять. Незалежно від регіону перебування, всі студенти та викладачі стикнулись з обмеженнями, пов'язаними з енергетичними проблемами в Україні з осені 2022 року, що обмежує доступ до онлайн-навчання.

В таких умовах для оволодіння теоретичним матеріалом та формування достатніх клінічних навичок необхідно підвищувати мотивацію студентів та стимулювати розвиток клінічного мислення [5].

Одночасно, успішне складання інтегрованого тестового іспиту «КРОК-2» випускниками медичних закладів вищої освіти є однією з умов отримання диплому фахівця. За офіційною інформацією Центру тестування при Міністерстві охорони здоров'я України, інтегрований тестовий іспит «КРОК-2» є тестовим компонентом Єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я» [6].

Метою проведення іспиту для студентів 6 курсу є оцінка рівня професійної компетентності з професійно орієнтованих (клінічних) дисциплін (терапевтичний, хірургічний, педіатричний профілі, акушерство і гінекологія, гігієна, організація охорони здоров'я). В 2023 році передбачено 150 тестових питань за типом завдань множинного вибору (Multiple Choice Question) з однією правильною відповіддю, величина критерію «склав іспит» встановлена на рівні 64,0 % вірних відповідей. Завдання педіатричного профілю складають 13-17% від всіх питань при тестуванні [6].

При проведенні практичних занять зі студентами-педіатрами 6 курсу на кафедрі госпітальної педіатрії ЗДМФУ значна увага приділяється формуванню клінічного мислення майбутніх фахівців, а саме навичок проведення диференціальної діагностики, оцінки даних обстеження, формулюванню клінічного діагнозу згідно діючих класифікацій та призначенню лікування, яке відповідає сучасним клінічним протоколам та настановам.

Підготовка до тестового іспиту «КРОК-2» студентів розглядається саме в контексті розбору клінічних ситуацій, які сформульовані у вигляді тестових завдань. При цьому проводиться аналіз не тільки вірогідної відповіді на питання тесту, а і моделюється клінічна ситуація. Від студентів вимагається не лише відповісти на тестове питання, а сформулювати попередній діагноз, призначити обстеження, провести диференційний діагноз, призначити лікування, сформулювати прогноз згідно клінічної ситуації.

Такий підхід знижує вірогідність автоматичного запам'ятовування матеріалу студентом, стимулює більш глибоке опрацювання літератури при підготовці до занять та формуванням навичок встановлення клінічного діагнозу та вирішення різноманітних клінічних ситуацій.

З урахуванням доступності на сайті Центру тестування при Міністерстві охорони здоров'я України бази даних тестових завдань «КРОК-2» попередніх років, що надає викладачеві можливість моделювати при проведенні практичних занять зі студентами, навіть в обмежених умовах воєнного стану та онлайн-навчання, різноманітні клінічні ситуації, та сприяє не лише підготовці студентів до екзамену, а й більш глибокому засвоєнню матеріалу та більш якісній підготовці майбутніх фахівців.

Висновки. 1. Підготовка до тестового іспиту «КРОК-2» студентів в контексті розбору клінічних ситуацій, які сформульовані в тестових завданнях, надає викладачеві можливість моделювати різноманітні клінічні ситуації.

2. Підготовка до тестового іспиту «КРОК-2» в контексті розбору клінічних ситуацій знижує вірогідність автоматичного запам'ятовування матеріалу студентом та сприяє не лише підготовці студентів до екзамену, а й більш глибокому засвоєнню матеріалу та більш якісній підготовці майбутніх фахівців.

3. З метою підвищення мотивації студентів та покращення рівня підготовки до складання інтегрованого тестового іспиту «КРОК-2» в умовах воєнного стану доцільно використовувати тестові завдання попередніх років з відкритої бази «КРОК-2» для моделювання клінічних ситуацій.

Література

1. Напрями вдосконалення викладання педіатрії в закладах вищої освіти / О. П. Волосовець, В. В. Уліщенко, Н. В. Грищенко, О. Л. Ковальчук та співавтори // Медична освіта. – 2023 - №1. – С. 22-28.

2. Vizir V. A, Demidenko O. V, Sodomov A. S Blended learning model during the Covid-19 outbreak: Methodological aspects of teaching internal medicine. / Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю в онлайн-режимі за допомогою системи Microsoft Teams «Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення». - Тернопіль, 20-21 травня 2021 року - С. 566.

3. Стратегія розвитку медичної освіти в Україні. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 95-р – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/95-2019-%D1%80#Text>

4. Освіта України в умовах воєнного стану. Інформаційно-аналітичний збірник / Сергій Шкарлет (загальна редакція), Андрій Вітренко, Віра Рогова, Олександр Костюченко та співавтори // Інститут освітньої аналітики. – Київ, 2022 р. – 358 с.

5. Технологія переходу до змішаної форми навчання у ЗДМУ / Ю.М. Колесник, М.О. Авраменко, С.А. Моргунцова, О.А. Рижов, Н.А. Іванькова // Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю в онлайн-режимі за допомогою системи Microsoft Teams «Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення». - Тернопіль, 20-21 травня 2021 року - С. 246.

6. Центр тестування при Міністерстві охорони здоров'я України – Режим доступу : <https://www.testcentr.org.ua/uk/ispyty/spetsialnosti/medytsyna>.

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОДАТКУ SHARE POINT ДЛЯ СТВОРЕННЯ САЙТІВ РІЗНИХ ТИПІВ

О.А. Рижов, завідувач кафедрою МФІ і НТ, професор, Ю.М. Пишнограєв, доцент кафедри МФІ і НТ

Ключові слова: сайт, SharePoint, інформація, підрозділ, електронні ресурси.

SharePoint є складовою частиною Microsoft Office 365 і призначений для створення сайтів різної структури. Він має багаті функціональні можливості, а також зручний та простий інтерфейс. Тому платформу SharePoint було обрано для розміщення електронних ресурсів кафедр ЗДМФУ. На сьогоднішній день кожен студент має доступ до навчально-методичних матеріалів дисципліни, яку він вивчає. Можливість використання інформаційних ресурсів дозволяє здобувачам вищої освіти підвищити якість освіти.

Зазначимо, що SharePoint може використовуватися не тільки для створення сайтів навчальних кафедр, але й для інших структурних підрозділів навчального закладу. Наприклад, є доцільним створення власного сайту деканатами факультетів (рис.1).